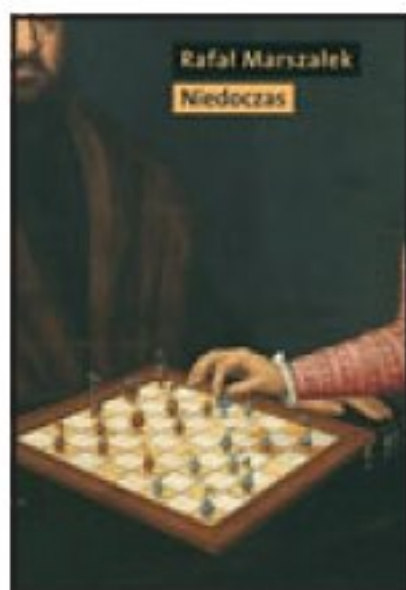

Rozważania starego szachisty

Sześć opowiadań Rafała Marszałka, szachowego mistrza FIDE z 1979 roku, ośmiokrotnego złotego medalisty drużynowych mistrzostw Polski, a zarazem cenionego i uhonorowanego filmoznawcy, a po 1989 roku również pracownika służby dyplomatycznej. Jak twierdzi sam zainteresowany, szachy to pasja, zawód to krytyka filmowa, a dyplomacja – trochę przypadek.

Wszystkie te doświadczenia zostały z powodzeniem wyzyskane w utworach z tomu „Niedoczas”.

Zaczyna się on i kończy opowiadaniem szachowym: „Olimpiada w Tokio” i „Acheron”, w których głos mają gracze. W pierwszym młody, zapalony szachista, który postanawia zaważczyć o tytuł mistrza Polski juniorów w Piotrkowie Trybunalskim w 1960 roku; w ostatnim przenosimy się do Petersburga, gdzie w zdegradowanym turnieju Moskwa – Leningrad startują dawni mistrzowie i outsiderzy. Rozgrywki toczące w stołówce zakładowej stają się dla autora polem do wielkiej szarży językowej i myślowej! „Prosta historia” też pośrednio jest zamieszana w szachy – dawny gracz opowie w niej o koledze z czasów studenckich, doskonale zapowiadającym się koszykarzu, który po wyemigrowaniu do Stanów został fizykiem. Wy płyną tu wszystkie kompleksy i frustracje obydwu panów. Znakomity tytułowy „Niedoczas” to opowieść o kolejnym rozczarowanym życiu mężczyźnie – tym razem pianiście z Warszawy udającym się w podróż do miasteczka X w Szwajcarii na chałturę. „Mexicana” traktuje o perypetiach miłosnych stołecznego inżyniera, który zapalał uczuciem do poznanej na lotnisku młodej Meksykanki. „Opera biurowa” to już szaleństwo na temat urzędniczych rosząd, podchodów i upadków, do maksimum wykorzystująca sarkazm i złośliwość, no, wredna wręcz momentami...

W tomie rozważa stary szachista, mężczyzna, który z niejednego pieca chleb jadł, niejednym turniejem szachowym i życiowym widział, zna liczne ustawienia i potrafi bezbłędnie scharakteryzować zawodników. Wyborna rozrywka na wysokim poziomie.

AGNIESZKA FREUS

RAFAŁ MARSZAŁEK. NIEDOCZAS. Wydawnictwo SŁOWO/OBRAZ TERYTORIA, Gdańsk 2020. Cena 38 zł.